

Keuzedeel mbo

Opzetten en starten stadslandbouwbedrijf/project

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0475

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 01-04-2016

1. Algemene informatie

D1: Opzetten en starten stadslandbouwbedrijf/project

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Stadslandbouw wordt hier gedefinieerd als het voortbrengen, verwerken en vermarkten van voedsel en daaraan gerelateerde producten en diensten (bijvoorbeeld zorg, educatie, recreatie), in urbane en peri-urbane gebieden, waarbij de relatie stad-landbouw wordt benut en voedselproductie gekoppeld wordt aan andere (maatschappelijke) doelen. Het staat nu volop in de maatschappelijke belangstelling; lokale voedselproductie is hip en landbouw gerelateerde diensten en activiteiten staan in de publieke schijnwerpers (Denk aan 'koe in de wei' of 'Kom in de kas').

Stadslandbouw verbindt mensen, met elkaar en met hun eten.

Relevantie van het keuzedeel

Stadslandbouw is in opkomst en dient meerdere doelen. Naast de productie van voedsel, een aantrekkelijk leefklimaat, sociale cohesie, groene kennis voor burgers en/of gebiedsontwikkeling van in onbruik geraakte stedelijke locaties. Het keuzedeel Stadslandbouw biedt perspectief op het vinden van werk bij stadslandbouwinitiatieven of het opstarten van een eigen stadslandbouwbedrijf.

Beschrijving van het keuzedeel

Dit keuzedeel gaat over en opzetten/innoveren van een stadslandbouwbedrijf/project: het ontwikkelen van een concept, de keuze voor een organisatievorm, de financiering en het maken van een teelt- en/of dierhouderijplan, passend bij de locatie en de doelen van het bedrijf/project. Daarnaast komt het onderhouden/versterken van de relatie met de omgeving aan bod: het bedenken en organiseren van belevingsactiviteiten/evenementen voor verschillende doelgroepen, het promoten van het bedrijf/project (presentatie, gastheerschap) en de verkoop van producten en/of diensten.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Opzetten/innoveren stadslandbouwbedrijf/project

Complexiteit

Een stadslandbouwbedrijf werkt met authentieke bedrijfsconcepten (de match tussen omgevingskansen, wensen van de doelgroep en passie/kwaliteiten van de initiatiefnemer). De beginnend beroepsbeoefenaar in de stadslandbouw speelt op creatieve wijze in op de ontwikkelingen en kansen die de omgeving biedt. Bij het opzetten/innoveren van een stadslandbouwbedrijf/project hoort een grote diversiteit aan redelijk complexe taken die toe te delen zijn aan de teelt en/of dierhouderij, de interactie met de omgeving en het management/ondernemerschap. Hij combineert zijn brede en specialistische kennis van veelal kleinschalige landbouw met brede kennis van maatschappelijke ontwikkelingen en specialistische kennis van de omgeving van het bedrijf/project.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar in de stadslandbouw voert zijn taken zelfstandig uit en draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zijn eigen activiteiten en een gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van de vrijwilligers/deelnemers/medewerkers. Hij is verantwoordelijk voor zorg en welzijn van de vrijwilligers/deelnemers die op het stadslandbouwbedrijf/project werken.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van beleidsvelden en instituties die met re-integratie, sociale cohesie en zorg te maken hebben
 - heeft brede kennis van bestaande stadslandbouwbedrijven/projecten
 - heeft specialistische kennis van biologische landbouw in urbane en peri-urbane gebieden
 - heeft specialistische kennis van bodemgesteldheid in stedelijk gebied
 - heeft brede kennis van doelgroepen (vrijwilligers, zorgvragers, mensen met afstand tot arbeidsmarkt etc.)
 - heeft brede kennis van fiscaal/juridische aspecten van belangrijkste organisatievormen (stichting, ZZP, B.V., Mts)
 - heeft specialistische kennis van omgevingsrestricties voor landbouw in stedelijk gebied
 - heeft specialistische kennis van potentiële inzet van stedelijke reststromen
 - heeft brede kennis van product-marktcombinaties
 - heeft brede kennis van relevante wet- en regelgeving voor opzetten/innoveren stadslandbouwbedrijf/project
 - heeft brede kennis van verschillende investeringsvormen voor stadslandbouwproject/bedrijf
 - heeft brede kennis van afvalstromen in stedelijk gebied
 - heeft brede kennis van alternatieve financieringsvormen/fondsenwerving
 - heeft brede kennis van centrale kringlopen (water, energie, nutriënten) in stedelijk gebied
 - heeft kennis van generieke business modellen
 - heeft kennis van het SWOT-model
-
- kan bedrijfsdoelstellingen formuleren (SMART)
 - kan kosten-batenanalyse opstellen

D1-K1-W1: Ontwikkelt stadslandbouwconcept

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt de omgeving van de locatie in termen van mogelijkheden en maatschappelijke behoeften. Hij onderzoekt welke diersoorten en/of gewassen en rassen/cultivars het meest geschikt zijn en kiest een teelt en/of dierhouderij systeem, diersoorten en/of gewassen en rassen/cultivars. Hij maakt een schatting van het volume van de plantaardige en/of dierlijke productie en van de kwaliteit. Hij onderzoekt de mogelijkheden om te werken met een gesloten kringloop. Op basis van het onderzoek ontwikkelt hij een nieuw of verbetert hij een bestaand business model voor een stadslandbouwbedrijf/project. Hierin beschrijft hij de belangrijkste partners, de voornaamste activiteiten, de belangrijkste klantgroepen, de relatie met de omwonenden en het verdienmodel. Ook beschrijft hij z'n eigen rol in het stadslandbouwbedrijf/project, reflecteert op zijn drijfveren en bepaalt eigen sterke en zwakke punten.

Resultaat

Een (ver)nieuw(d) stadslandbouwconcept voor een bedrijf/project.

Gedrag

D1-K1-W1: Ontwikkelt stadslandbouwconcept

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- weet de juiste en voldoende gegevens boven tafel te krijgen voor het business model van het stadslandbouwbedrijf/project;
- ziet en onderkent kansen om nieuwe zakelijke initiatieven te starten voor het stadslandbouwbedrijf/project;
- weegt de essentiële (financiële) zaken en risico's af die voortvloeien uit de keuze voor een ondernemingsvorm, doelgroep en verdienmodel en verwerkt deze in het stadslandbouwconcept;
- weet een juiste balans te hanteren tussen planmatig werken, realistisch denken en creativiteit bij het vormgeven/innoveren van het stadslandbouwconcept;
- reflecteert op realistische wijze op zichzelf in zijn rol als (aankomend) beroepsbeoefenaar in de stadslandbouw.

De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Onderzoeken, Creëren en innoveren, Ondernemend en commercieel handelen

D1-K1-W2: Kiest organisatievorm en maakt financieringsplan voor stadslandbouwbedrijf/project

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar kiest een organisatievorm die past bij de doelen van het stadslandbouwbedrijf/project. Hij onderzoekt en/of beoordeelt de noodzaak voor investeringen. Hij berekent hoeveel financiële middelen nodig zijn. Hij onderzoekt de mogelijkheden van subsidiëring en crowdfunding. Hij maakt een investeringsbegroting en een financieringsplan voor (een deel van) het stadslandbouwbedrijf/project.

Resultaat

De organisatievorm en het financieringsplan maken inzichtelijk hoe de organisatie en de financiering kunnen worden geregeld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- onderzoekt de voor- en nadelen van verschillende organisatievormen voor een stadslandbouwbedrijf/project;
- heeft begrip van de financiële zaken die invloed hebben op het stadslandbouwbedrijf/project en de financiële consequenties van keuzes;
- maakt juiste berekeningen om kosten, opbrengsten en benodigde financiële middelen te bepalen;
- weegt (financiële) risico's af, neemt weloverwogen beslissingen ten aanzien van investeringen/investeerders.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Analyseren, Onderzoeken, Bedrijfsmatig handelen

D1-K1-W3: Maakt en implementeert teelt- en/of dierhouderijplan voor stadslandbouwbedrijf/project

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een (veelal kleinschalig, divers) teeltplan met vruchtwisseling en/of een plan voor een (veelal kleinschalige) dierhouderij, op basis van het teelt en/of dierhouderij systeem, de gekozen soorten en rassen/cultivars en – indien aanwezig - de resultaten van het vorige seizoen. Hij maakt een planning van de arbeidsbehoefte en plant de inzet van vrijwilligers/deelnemers/medewerkers. Hij regelt de participatie van vrijwilligers/deelnemers. Hij treft voorbereidingen voor de diverse teelten en/of de dierhouderij. Hij begeleidt de vrijwilligers/deelnemers/medewerkers en stimuleert onderlinge samenwerking. In voorkomende gevallen verricht hij uitvoerende taken bij de verzorging van de diverse teelten en/of verschillende dieren.

Resultaat

De implementatie van het teelt- en/of dierhouderijplan passend bij de specifieke locatie en de doelen van het stadslandbouwbedrijf/project.
Vrijwilligers/deelnemers/medewerkers werken samen in een prettige werksfeer.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stemt de plannen af op de specifieke locatie, de doelen van het stadslandbouwbedrijf/project en de wensen van de consument;
- formuleert plannen helder en duidelijk;
- motiveert vrijwilligers/deelnemers/medewerkers om uitdagingen aan te gaan;

D1-K1-W3: Maakt en implementeert teelt- en/of dierhouderijplan voor stadslandbouwbedrijf/project

- houdt rekening met wensen en mogelijkheden van vrijwilligers/deelnemers/medewerkers;
- voert werkzaamheden ten behoeve van het verzorgen van planten en/of dieren op een stadslandbouwbedrijf/project vakkundig uit;
- is alert op en werkt met aandacht voor dierenwelzijn/omgeving.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren

D1-K2: Onderhouden/versterken relatie met omgeving, deelnemers en medewerkers

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar in de stadslandbouw speelt op creatieve wijze in op de ontwikkelingen en kansen die de omgeving biedt. Bij het onderhouden/versterken van relaties hoort een grote diversiteit aan redelijk complexe taken zoals het organiseren van belevingsactiviteiten/evenementen, het presenteren en promoten van het bedrijf/project, en het organiseren van de afzet van producten en diensten. De beginnend beroepsbeoefenaar is voortdurend bezig om de wederzijdse afhankelijkheidsrelatie met zijn omgeving te versterken. Daartoe onderhoudt hij contacten met de lokale overheden en maatschappelijke organisaties zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en woningcorporaties. Hij gebruikt hierbij zijn brede kennis van maatschappelijke ontwikkelingen en specialistische kennis van de omgeving van het bedrijf/project. Uiteindelijk moeten de maatschappelijke doelen van het stadslandbouwbedrijf (bijvoorbeeld zorg, educatie, recreatie) in balans zijn met de commerciële belangen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar in de stadslandbouw voert zijn communicatieve taken zelfstandig uit en draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zijn eigen inspanningen. Tijdens belevingsactiviteiten en evenementen is hij verantwoordelijk voor het creëren van een veilige omgeving.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van korte ketens
- heeft brede kennis van logistieke processen bij kleinschalige afzet
- heeft brede kennis van technieken om beleving te creëren bij het publiek
- heeft kennis van 'local for local' concept
- heeft kennis van doelgroep analyse in het vakgebied
- heeft kennis van marketingstrategieën in het vakgebied
- heeft kennis van presentatietechnieken (bijvoorbeeld etaleren, storytelling)
- heeft kennis van relevante wet- en regelgeving voor voedselproductie en -verkoop

- kan afzetrelaties opbouwen voor een stadslandbouwbedrijf/project
- kan consumentgerichte communicatie opzetten voor een stadslandbouwbedrijf/project
- kan netwerken voor een stadslandbouwbedrijf/project

D1-K2-W1: Organiseert belevingsactiviteiten/evenementen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bedenkt en organiseert belevingsactiviteiten/evenementen. Hij levert een actieve bijdrage aan het voorbereiden en uitwerken van de belevingsactiviteiten/evenementen. Hij stelt middelen en mensen vast die nodig zijn om de activiteit/het evenement te organiseren. Hij maakt een draaiboek en een begroting en regelt de financiën. Hij schakelt indien gewenst externe bedrijven in. Hij zorgt dat het benodigde materiaal aanwezig is. Hij richt de omgeving in waar de activiteit/het evenement plaats vindt. Hij treft maatregelen om de veiligheid tijdens de activiteit/het evenement te garanderen. Hij informeert en instrueert vrijwilligers/deelnemers/medewerkers over de te verrichten taken. Hij stuurt bij als de groepsdynamiek erom vraagt. Na afloop evalueert hij de belevingsactiviteit/het evenement.

Resultaat

De belevingsactiviteiten/evenementen zijn volgens draaiboek georganiseerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- geeft duidelijke informatie en instructies;
- houdt rekening met wensen en mogelijkheden van vrijwilligers/deelnemers/medewerkers;
- bewaakt de veiligheid tijdens (de voorbereiding van) de belevingsactiviteit/het evenement;
- werkt conform bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving;
- straalt enthousiasme uit;
- zorgt voor voldoende financiële middelen;
- draagt oplossingen aan bij problemen.

D1-K2-W1: Organiseert belevingsactiviteiten/evenementen

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen, Bedrijfsmatig handelen

D1-K2-W2: Presenteert en promoot het stadslandbouwbedrijf/project

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden uit om de onderneming te presenteren aan klanten en andere relaties. Hij geeft daarmee concreet vorm aan het gastheerschap van het bedrijf, zoals hij dat mogelijk geformuleerd heeft in zijn ondernemings- en/of marketingplan. Hij voert concrete handelingen uit om klanten te trekken door bijvoorbeeld specifieke producten te promoten, folders te verspreiden, advertenties te plaatsen, enquêtes, workshops of wedstrijden te organiseren, regelmatig een nieuwsbrief te verzenden, actief gebruik te maken van social media en/of zichzelf en zijn bedrijf te presenteren op (lokale) beurzen/evenementen en/of bij (netwerk)bijeenkomsten.

Resultaat

Het stadslandbouwbedrijf/project is bekend bij klanten en andere relaties en heeft een duidelijk, aantrekkelijk en onderscheidend imago.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- weet wat hij moet doen om consistent onderscheidend te zijn;
- presenteert de onderneming op onderscheidende wijze;
- heeft oog voor detail, maar houdt tegelijkertijd de grote lijn in het oog;
- let erop dat de onderneming in alle facetten een eenduidige en onderscheidende impressie geeft richting de klant en overige relaties;
- is nauwkeurig in de uitvoering van promotionele acties en presentaties;
- zorgt ervoor een onberispelijke indruk te maken op de (potentiële) klant;
- weet te overtuigen in woord, houding, gedrag en handeling en weet daardoor klanten aan zich te binden.

De onderliggende competenties zijn: Relaties bouwen en netwerken, Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren, Gedrevenheid en ambitie tonen, Ondernemend en commercieel handelen

D1-K2-W3: Verzorgt de verkoop van producten en/of diensten van een stadslandbouwbedrijf/project

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar organiseert de afzet van producten en diensten van het eigen stadslandbouwbedrijf/project of andere producten die de doelen van het stadslandbouwbedrijf/project ondersteunen. Eventueel verzorgt hij een eenvoudige catering.

Hij bestelt producten en beheert de voorraad. Hij kiest een verkoopmethode voor zijn producten en diensten en ontwikkelt logistiek concept voor kleinschalige afzet. Hij toont gastheerschap en informeert de bezoekers desgevraagd over het bedrijf/project en de manier waarop de producten tot stand zijn gekomen. Hij maakt de rekening op en handelt deze af. Hij zorgt ervoor dat bezoekers tevreden zijn.

Resultaat

De verkoop van (eigen) producten/diensten is afgehandeld.
De bezoekers zijn tevreden.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- geeft begrijpelijke en correcte toelichting over producten en diensten in de verkoop;
- luistert naar de klanten om hun tevredenheid te achterhalen en is erop gericht zo veel mogelijk aan hun wensen te voldoen;
- handelt conform relevante wet- en regelgeving;

D1-K2-W3: Verzorgt de verkoop van producten en/of diensten van een stadslandbouwbedrijf/project

- controleert de voorraad snel en nauwkeurig op kwaliteit, houdbaarheid en aantal.

De onderliggende competenties zijn: Presenteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen